Cena 15 cent. | Rok XV Nr. 59 (5044) | „VILNIAUS KURJERIS" | Czwartek, 14 marca 1910 r. | 4 str

KURJER WILEŃSKI

Adresas: Vilnius, Vysk. Matulevičiaus g-vė 4
Adres: Wilno, Biskupa Matulewicza 4
REDAKCJA, tel. 79 przyjmuje od godziny 11-ej do 14-ej
ADMINISTRACJA, tel. 99. czynna od godziny 9-ej do 20-ej bez przerwy.

Prenumerata miesięczna z przesyłką pocztową lub dostawą do domu — 3 lt. 50 cnt. Zagranicą 6 lt.

Zakończenie wojny między ZSSR a Finlandią

Cały przesmyk Karelski z Wyborgiem i północne pobrzeże Ładogi odpadły od Republiki Fińskiej

Na frontach przerwano, trwające do ostatniej chwili, działania wojenne

* * *

Pokój fińsko-sowiecki stał się realnym faktem. Wczoraj o godzinie 12 przestały grzmieć działa na przesmyku Karelskim. Prezydent Finlandii Kalio przemówił przez radio do narodu fińskiego. Marszałek Mannercheim wydał orędzie do armii. Łuna krwawej wojny na Północy wygasła.

Przebieg dnia 12 b. m. był w Finlandii dramatyczny. W tym samym czasie kiedy prezes Rady Komisarzy Ludowych Mołotow, Żdanow i Paasikivi, oraz najbliższy przyjaciel marszałka Mannerheima doszli w Moskwie do zgody, fińska radiostacja w Lahti podnosząc bohaterstwo narodu fińskiego, mówiła, że Finowie zgodzą się tylko na honorowy pokój.

W tym samym czasie premier Daladier oświadczył w parlamencie francuskim o 50 tysięcznym korpusie wojsk alianckich, gotowych każdej chwili udać się do Finlandii. Wystarczy, by rząd fiński tego oficjalnie zażądał. Takiego żądania z Helsinek nie było. Radiostacja w Lahti mówiła dalej o bohaterstwie narodu fińskiego. W Helsinkach trwała historyczna sesja parlamentu, zaś w Moskwie w tym samym czasie już podpisano umowę pokojową.

Prasa szwedzka komentując szeroko ostatni akt krwawej wojny fińsko-sowieckiej odpiera zarzuty Londynu, jakoby wpłynęła w tym kierunku na rząd Finlandii pod naciskiem Niemiec. Szwedzki minister spraw zagranicznych, pisze „Svenska Dagbladˮ oświadczył, że między Niemcami a Szwecją nie było żadnego kontaktu w sprawie fińskiej i że rząd Szwecji, który pomagał Finlandii w ramach swoich możliwości, nie wywierał żadnego nacisku na Helsinki. Tak brzmi oficjalna enunciacja ministra spraw zagranicznych Szwecji.

Prasa państw zachodnich sądzi, że było jednak inaczej, natomiast Berlin twierdzi, że Niemcy zajmowali od chwili wybuchu konfliktu neutralne stanowisko, lecz zawarcie pokoju może wyjść Trzeciej Rzeszy tylko na korzyść.

W Skandynawii rozlegają się jednak i inne głosy. Niektóre gazety szwedzkie i norweskie twierdzą, że to państwa skandynawskie w pierwszym rzędzie zawiniły w sprawie fińskiej Finlandii. Chwiejna ich neutralność uniemożliwiła państwom zachodnim zrealizować ich plany szybkiego przyjścia Finom z wojskową pomocą.

Wczorajsza „Prawdaˮ w artykule wstępnym stwierdza, że przez zawarcie pokoju Sowiety udowodniły, że prowadzą politykę pokojową i nie dadzą się wciągnąć do wojny europejskiej, zaś alianci utracili swoją najlepszą wypadową bazę w stosunku do Związku Sowieckiego.

Sprostowanie

We wczorajszym art. wstępnym p. t. „Rokowania fińsko-sowieckieˮ w pierwszej szpalcie na początku trzeciego ustępu opuszczono przy składaniu artykułu wyraz „nie". Zdanie to winno brzmieć: „Nie lega wątpliwości, że Finowie nie pojechali do Moskwy na ślepo".

Pełny tekst umowy pokojowej

MOSKWA. (Elta.) „Tass" ogłasza następujący tekst umowy pokojowej, zawartej pomiędzy Związkiem Sowieckim a republiką Finlandii:

„Najwyższe prezydium Rady Związku Sowieckiego z jednej strony i prezydent republiki Finlandii z drugiej **kierując się chęcią zakończenia działań wojennych pomiędzy obydwoma stronami i ustalenia trwałych i pokojowych obopólnych stosunków i będąc przekonanym, iż określenie dokładnych warunków i utrzymanie obopólnego bezpieczeństwa wliczając utrzymanie bezpieczeństwa miast Leningradu i Murmańska oraz linii kolejowej Murmańska, odpowiada interesom obu stron zawierających umowę uznały za potrzebne zawarcia w tych celach umowy pokojowej i w tym celu wyznaczyli swych pełnomocników.**

Naczelne prezydium rady Związku Sowieckiego—prezesa rady komisarzy ludowych Związku Sowieckiego i komisarza ludowego spraw zagranicznych Wiacześława Michajłowicza Mołotowa, członka prezydium rady Związku Sowieckiego Andrzeja Aleksandrowicza Żdanowa i dowódcę brygady Aleksandra Michajłowicza Wasiljewskiego, prezydent republiki Finlandii—premiera republiki Finlandii Risto Rytis, ministra pełnomocnego Juho Kusti Paasikivi, generała Karla Rudolfa Valdena i profesora Vaino Vojonmaa, który po dokonaniu wymiany swych pełnomocnictw, uznanych za wystarczające, porozumieli się jak następuje:

1. Natychmiast wstrzymuje się działania wojenne pomiędzy Związkim Sowieckim i Finlandią według załączonego do tej umowy protokółu.

2. Pomiędzy Związkiem Sowieckim i republiką Finlandii ustalona zostaje nowa linia graniczna, na podstawie której do terytorium Związku Sowieckiego, według załączonej do tej umowy mapy przyłączony zostaje cały przesmyk Karelski wliczając miasto Vyborg (Viipuri), z zatoką Vyborga i wyspami, zachodnie i północne wybrzeża jeziora Ładogi z miastami Kexholm, Sortavala i Suojaervi, wiele wysp w zatoce Fińskiej, obszar znajdujący się na wschód od Merkjaervi, z miastem Kuolajaervi i część półwyspów Rybati i Sredni. Dokładne opisanie linii granicy ustali komisja mieszana złożona z przedstawicieli obu stron porozumiewających się, która ma być utworzona w przeciągu 10 dni od daty podpisania umowy niniejszej.

3. Obie strony porozumiewające się zobowiązują się obopólnie do wstrzymania się od wszelkiej agresji i do nieutworzenia żadnego związku czy brania udziału w związkach skierowanych przeciw jednej ze stron umawiających się.

4. Republika Finlandii zgadza się wydzierżawić na przeciąg lat 30 Związkowi Sowieckiemu za sumę 8 milionów marek fińskich rocznie półwysep Hangoe i obszar morski, obejmujący w promieniu 5 mil na południe oraz na wschód i 3 mile — na zachód oraz na północ od wspomnianego półwyspu i wiele wysp okolicznych według załączonej mapy, celem założenia bazy obronnej floty wojennej przeciwko agresji u wejścia do zatoki Fińskiej. Poza tym celem ochrony tej bazy Związek Sowiecki ma prawo utrzymywania tam potrzebnej ilości swych sił lądowych i powietrznych. Rząd Finlandii wycofa z półwyspu Hangoe w przeciągu 10 dni od wejścia w życie tej umowy wszystkie oddziały swej armii i półwysep Hangoe z wyspami okolicznymi przechodzi do administracji Związku Sowieckiego w ten sposób jak wskazane jest w tym artykule umowy.

5. Związek Sowiecki zobowiązuje się wycofać oddziały swej armii z okręgu Petsam, który on dobrowolnie przekazał Finlandii według umowy pokojowej z 1920 roku. Według przepisów umowy z 1920 roku Finlandia zobowiązuje się nie trzymać u wybrzeży oceanu Północno-Lodowatego statków wojennych i innych statków uzbrojonych, z wyjątkiem tych statków uzbrojonych, które mają mniej aniżeli 100 ton pojemności i których będzie mogła ona mieć nieograniczoną ilość, i nie trzymania więcej aniżeli 15 statków wojennych i innych statków uzbrojonych, których każdy nie może mieć więcej 400 ton pojemności. Jak zostało przewidziane w powyższej umowie Finlandia zobowiązuje się nie trzymać w powyższych swych wodach łodzi podwodnych i samolotów uzbrojonych. Finlandia zobowiązuje się także, jak zostało przewidziane w powyższej umowie, do nie urządzania na tym wybrzeżu portów wojennych i bazy dla floty wojennej oraz stoczni statków wojennych, w których byłyby reperowane i uzbrajane statki o większej pojemności aniżeli powyżej.

6. Jak już było przewidziane w umowie z roku 1920 Związek Sowiecki i jego obywatele otrzymują prawo wolnego tranzytu przez rejon Petsam do Norwegii i z powrotem. Związek Sowiecki otrzymuje prawo utworzenia w rejonie Petsam konsulatu. Towary, które będą przez rejon Petsam transportowane ze Związku Sowieckiego do Norwegii, jak również i z Norwegii do Związku Sowieckiego nie będą kontrolowane ani sprawdzane, oprócz potrzebnej kontroli połączenia tranzytowego. Towary te zwalniane są od opłat celnych, tranzytowych i innych. Wspomniana kontrola towarów tranzytowych będzie posiadała taką formę, jaka istnieje według zwyczajów komunikacji międzynarodowej, w tych wypadkach. Obywatele Związku Sowieckiego, którzy przejeżdżać będą przez rejon Petsam do Norwegii i z powrotem do Związku Sowieckiego posiadają prawo wolnego tranzytu według paszportów wydanych przez odpowiednie organy władz sowieckich. Zachowując ogólnie obowiązujące zasady nieuzbrojone samoloty sowieckie będą miały prawo

(*Dokończenie depesz na str. 2*)

Wojna na zachodzie wchodzi w nową fazę

Po ostatnich posunięciaciach dyplomatycznych Niemiec oczekuje się uaktywnienia walki

Miarodajny głos włoski po wizycie Ribbentropa

RZYM (Elta). „Giornale d'Italia", w związku z naradami Mussoliniego i Ribbentropa pisze: **„Rozmowy te były potrzebne aby poinformować Italię z bezpośredniego źródła o intencjach niemieckich przed rozpoczęciem się aktywniejszej fazy wojny, a jednocześnie dla zasadniczego omówienia przez przedstawicieli obu państw niektórych ostatnich wydarzeń międzynarodowych.**

W rozmowach tych poruszone zostały wszystkie zagadnienia dotyczące Europy, oraz zasadnicze zagadnienia — celów wojny i utworzenia stałego pokoju.

Stwierdzono, iż zasadniczym celem wojny jest utworzenie lepszego pokoju niż przed tem. Italia jeszcze raz podkreśliła, iż będzie to niemożliwym o ile nie będą uwzględnione przy tym słuszne interesy i prawa Italii. Rozmowy włosko niemieckie odbywały się w duchu wielkiej serdeczności i realizmu".

Kontrola kontrabandy warunkiem sine qua non

WASZYNGTON (Elta). Prof. Rist wysłany przez rząd Francji do Waszyngtonu, celem przeprowadzenia narad w sprawach ekonomicznych, związanych z prowadzeniem wojny udzielił prasie nast. oświadczenia: „My obaj z Gwatkinem zostaliśmy wysłani do Waszyngtonu, celem przeprowadzenia narad, dotyczących tych trudności, które powstają na skutek wojny ekonomicznej. Chcemy eliminować w miarę możności wszystkie te trudności. Gdy to jest niemożliwe, wyjaśniamy przyczyny stosowanych przez nas środków.

Należy wiedzieć, iż Wielka Brytania i Francja walczy za swoją egzystencję przeciwko potężnemu wrogowi. Wierzymy, że walczymy także o przyszłość kultury zachodniej. Nie możemy ryzykować zmniejszenia działania naszej kontroli kontrabandy, gdyż kontrola ta stanowi bardzo ważną część naszych wysiłków obronnych i zwycięstwa w wojnie. Owocne działania naszego wojska lądowego i marynarki w znacznej mierze zależy od kontroli kontrabandy. Dlatego więc powinniśmy tę kontrolę stosować w jak najbardziej ostry sposób. Zarazem nie chcemy stwarzać zbędnych trudności i strat krajom neutralnym".

Minister Stanley o sytuacji

Jak doniosła wczoraj Elta z Londynu minister wojny Stanley, oddając w izbie gmin do dyskusji budżet ministerstwa wojny wygłosił przemówienie, w którym oświadczył: „Armia brytyjska we Francji stale jest zwiększana. Naszym obowiązkiem jest przejąć stopniowo, należny nam ciężar wojny na lądzie, z bark naszych sprzymierzeńców, którzy w pierwszych dniach wojny musieli wziąść na siebie bardzo wielką część tego ciężaru. Armia brytyjskiego korpusu ekspedycyjnego we Francji jest obecnie dwukrotnie liczniejsza, niż była w miesiącu październiku i stale jest zwiększana". Podkreślając ścisłą współpracę Wielkiej Brytanii i Francji Stanley powiedział: „Podczas poprzedniej wojny byliśmy sprzymierzeńcami. W tej wojnie jesteśmy bliskimi przyjacielami". Dalej minister Stanley podkreślił, iż bezpieczeństwo Wielkiej Brytanii zależy od bezpieczeństwa Francji. „Zdaje się jasnem jest, iż nasza liczebność ludzka i wielka siła naszego przemysłu, wymaga, abyśmy stworzyli taką armię, która zapewniłaby nam bezpieczeństwo i odpowiadałaby sytuacji naszego wielkiego państwa. Na początku 1939 roku postanowiono przygotować armię do wojny na kontynencie. Stanowisko to poparte zostało przez obie grupy izby gmin. „Otrzymaliśmy, powiedział Stanley już i nadal będziemy otrzymywać bardzo cenną pomoc z Indii i naszych kolonii. Jednak największą ilość ludzi musi wysłać Wielka Brytania". Kończąc swe przemówienie Stanley oświadczył: „Musimy unikać błędów przeszłości. Powiększona i nowoprzygotowana armia brytyjska spełni swój obowiązek tak, jak należy, według naszych tradycyj i naszej potęgi".

Dowódcy sił zbrojnych aliantów na Bliskim Wschodzie u prezydenta Turcji w Ankarze

ANKARA (Elta). Prezydent Turcji Ismet Inonu w dniu 12 marca wieczorem na specjalnej audiencji przyjął naczelnika brytyjskich sił powietrznych w Środkowej Azji Sir Wiliama Mitchella i ambasadora brytyjskiego Sir Huges Knatchbulla. Następnie przyjął on naczelnika francuskich sił powietrznych na wschodnich obszarach morza Śródziemnego generała Jauneaud. Wieczorem w salach klubu Anatolii zostało urządzone przyjęcie na cześć gości angielskich i francuskich.

30.400 lotników — przygotowała dla aliantów Kanada

OTTAWA (Elta). Minister obrony narodowej Kanady donosi, iż siły powietrzne Kanady zostały wzmocnione uzyskując około 14.000 nowych lotników. Obecnie w lotnictwie wojskowym Kanady znajduje się ogółem 30.400 lotników, w liczbie ich 2.400 oficerów.

Załobne chorągwie w Helsinkach

Zakończenie wojny między ZSSR a Finlandią

(*Dokończenie ze str. 1*)

otrzymywania komunikacji powietrznej pomiędzy Związkiem Sowieckim i Norwegią przez rejon Petsam.

7. Rząd fiński udziela rządowi Związku Sowieckiego prawa tranzytu pomiędzy Związkiem Sowieckim i Szwecją. Związek Sowiecki i Finlandia dla celów tej komunikacji tranzytowej, uznają potrzebę. w miarę możności jeszcze w roku 1940 przeprowadzenia przez oba państwa na swych terytoriach linii kolejowej, która połączy miasto Kandalasza z miastem Kemijaervi.

8. Po uprawomocnieniu się tej umowy rozpoczęte zostaną pomiędzy obu umawiającymi się stronami rokowania handlowe dla podpisania umowy handlowej.

9. Tu umowa pokojowa wchodzi w życie po jej podpisaniu i później musi być ratyfikowana. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Moskwie w okresie 10 dni. Umowa ta napisana jest w dwóch oryginałach w języku rosyjskim, fińskim i szwedzkim".

Ustąpiło dwóch ministrów z gabinetu prof. Ritisa

AMSTERDAM. (Elta). Havas donosi, iż w związku z zawarciem w dniu 12 marca wieczorem fińsko-sowieckiej umowy pokojowej **dwaj członkowie gabinetu fińskiego postanowili poddać się do dymisji, mianowicie minister obrony kraju Nikkanel i minister oświaty Bannula.** Parlament fiński w dniu 13 marca rano zbierze się dla powzięcia decyzji w sprawie zawarcia w Moskwie umowy pokojowej. W Helsinkach do północy dnia 12 marca nie ogłoszono w tej sprawie żadnego komunikatu.

Ostatni komunikat z minionych walk

HELSINKI. (Elta). Komunikat naczelnego dowództwa fińskiego podaje, iż w dniu 10-go marca rb. armia Zw. Sowieckiego w dalszym ciągu nacierała na północno-zachodnim wybrzeżu zatoki Viipuri. W niektórych miejscowościach udało się nieprzyjacielowi posunąć nieco naprzód. — Na wschód od Viipuri ataki armii Zw. Sowieckiego zostały odparte.

W okręgu Tali walki trwały. W okręgu Pakkola artyleria fińska odparła pomyślnie atak nieprzyjaciela na lodzie jeziora Wuoksi. Na odcinku Vuosalmi i jeziora Ładogi były czynne patrole i zauważono ostry ogień artylerii.

Na północny wschód od jeziora Ładogi armia Zw. Sowieckiego w dalszym ciągu dokonała ataków, zwłaszcza na odcinkach Pitkaranta i Kallanjoki. Wszystkie ataki zostały odparte.

Na innych odcinkach zauważono zwykłą działalność patroli. W dniu 11 marca lotnictwo fińskie dokonało lotów wywiadowczych i bombardowało oddziały nieprzyjaciela. Na froncie w poniedziałek żywą działalność okazało lotnictwo rosyjskie. Eskadry Zw. Sowieckiego bombardowały także niektóre miejscowości wewnątrz kraju. W-g stwierdzonych wiadomości w poniedziałek zostało strąconych 11 samolotów rosyjskich. Przypuszczają, iż zostało strąconych jeszcze 6 samolotów.

HELSINKI (Elta). Otrzymano tu wiadomość, iż zginął najlepszy sportowiec Finlandii Martti Uosikki.

Na wieść o pokoju w Berlinie, Paryżu i Londynie

BERLIN. (Elta.) Prasa niemiecka o zawarciu pokoju pomiędzy Finlandią i Związkiem Sowieckim obszernie pisze w swych wydaniach porannych. Niektóre pisma wydały wydania nadzwyczajne. Ponieważ podczas drukowania pism nie został jeszcze otrzymany obszerny komunikat moskiewski, pisma zamieściły jedynie streszczenie z 10 punktów, ogłoszone przez niemiecką agencję telegraficzną. Pisma nie ogłaszają narazie swych komentarzy.

*

PARYŻ. (Elta) Prasa francuska, która się ukazała we środę rano nie zdążyła jeszcze omówić zawartej w Moskwie umowy pomiędzy Finlandią a Związkiem Sowieckim, gdyż otrzymała o tym zbyt późne wiadomości. Jedynie tylko parę pism zdążyło zamieścić ostatnie doniesienia agencji ogłoszone w nocy na 13 marca.

*

LONDYN. (Elta). Poranna prasa brytyjska z dnia 13 II. nie mając jeszcze oficjalnych wiadomości o umowie pokojowej zawartej w Moskwie pomiędzy Zw. Sow. a Finlandią, w pierwszych swych wydaniach w sposób sensacyjny donosi, iż parlament Finlandii omawia propozycje pokojowe Zw. Sowieckiego i że możliwe propozycje te zostaną przyjęte.

Za spokój duszy ś † p. z **Nadolskich**

Albiny Andrzejowskiej

opatrzonej św. Sakramentami, zmarłej 10 marca b. r. w majątku Kwietniew i pochowanej na cmentarzu parafialnym w Rudominie, odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Jakuba w sobotę 16 marca o godz 10 rano.

O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Córka, Zięć, Wnuki i Prawnuczka

2 rocznica Anschlussu

14 marca jest znamienną datą w historii dziejów współczesnej Europy, kółkiem w łańcuchu wydarzeń, które wpłynęły na obecne ukształtowanie się sytuacji politycznej na naszym kontynencie.

W nocy na 14 marca niemieckie wojska zmotoryzowane przekroczyły byłą granicę Austrii zaś nowomianowany, narodowo-socjalistyczny kanclerz Austrii Seys Inquart wydał odezwę do żołnierzy armii austriackiej i ludności, by zgotowały wkraczającym oddziałom niemieckim entuzjastyczne przyjęcie. Kanclerz Hitler rozpoczął swoją triumfalną podróż po Austrii, odwiedzając swoje rodzinne miasto Lintz, zaś dawna stolica Habsburgów upstrzyła się flagami narodowo-socjalistycznymi. Walczyk ustąpił miejsca „Horst Wessel Lied". Po Ringu wiedeńskim kroczyły brunatne oddziały szturmowe.

Już nazajutrz pisma czechosłowackie oświadczyły, że anschluss nie może wpłynąć na zmianę sytuacji Czechosłowacji, tymczasem prasa niemiecka już wysunęła kwestię Sudetów, sprawę, która pociągnęła za sobą na jesieni tegoż roku Monachium.

2 lata minęły od tego czasu. W marcu 1938 r. Wiedeń witał Kanclerza. Na słynnym Praterze rozbrzmiewały jeszcze wiedeńskie walczyki. Obecnie grzmią w Wiedniu twarde zwrotki marszów wojennych. Trzykrotnie, jak doniosły depesze „Elty" przeleciały już nad byłą stolicą Józefa Franciszka wrogie samoloty brytyjskie. Austriacy walczą na wszystkich frontach wojny, jako żołnierze armii niemieckiej.

Nasze pokolenie stało się świadkiem szybkiego biegu wydarzeń. Sytuacje zmieniają się jak w kalejdoskopie. Na progu 2-ej rocznicy anschlussu i rocznicy akcji Czechosłowacji podpisano w Moskwie protokół pokojowy między Finlandią i Sowietami, którego treść stanowi nie mniejszą od wspomnianych tu wydarzeń sensacją dnia.

Jakie jeszcze niespodzianki szykuje nam druga połowa marca? Dzienniki belgijskie przewidują wielką ofenzywę na froncie zachodnim. Czy tak będzie istotnie. (del).

Dlaczego Finlandia przyjęła warunki Z. S. S. R.

Finlandia zawiodła się

HELSINKI. (Elta). Minister spraw zagranicznych Finlandii wygłosił przemówienie, w którym m. in. oświadczył, iż wycofywanie oddziałów armii fińskiej zakończone zostanie około 10 kwietnia w ostatnim rejonie Peetsamo. **Nowe granice Finlandii na wschodzie b odpowiadały granicom z 1721 roku.**

Następnie minister spraw zagranicznych zaznaczył, iż wojna została rozpoczęta zupełnie niespodziewanie. **Finlandia r do ostatniego momentu wierzyła w przyjaźń Sowietów.**

BOHATERSTWO ŻOŁNIERZA FIŃSKIEGO

Podczas całej wojny, żołnierze fińscy dawali wszystko co mogli, a ich zwycięstwa przewyższają wszystko, czego można było oczekiwać. Jednak podczas wojny okazało się, iż za mało jest ludzi. Brak żołnierzy stale wzrastał.

Z WINY SZWECJI I NORWEGII

Trudno było odnowić skład oddziałów wojskowych, gdy stwierdzono, iż **jedyna droga dla otrzymania ewentualnej pomocy prowadzi przez Szwecję i Norwegię i gdy państwa te oświadczyły, iż w związku ze ścisłym zachowaniem neutralności, nie przepuszczą przez swoje terytorium wspomnianej pomocy. Finlandia nie zwracała się do Francji i W. Brytanii. W sprawie Szwecji Tanner oświadczył, iż zagadnienia te kilkakrotnie były przez Finlandię poruszone, jednak bez uzyskania odpowiednich rezultatów. Wysyłana pomoc okazała się niewystarczająca.** Jedynie w ostatnich dniach ochotnicy ci przygotowani zostali do wysłania na front.

PRZYCZYNY ZAWARCIA POKOJU

W sprawie przyczyn zawarcia pokoju Tanner oświadczył, iż gdy **pomoc zewnętrzna okazała się niewystarczającą**, rząd Helsinek, który ponosi odpowiedzialność, ryzykował, iż armia sowiecka zajmie cały kraj. Rząd fiński już od dwóch tygodni był w kontakcie z Moskwą, jednak **rząd Zw. Sowieckiego nie zgodził się na rozejm podczas rokowań. Takiego wypadku w historii jeszcze nie było. Warunki sowieckie były boleśniejsze i szersze od tych rezultatów, które armia Zw. Sowieckiego uzyskała na froncie.**

Ogólny interes kraju wymagał przyjęcia warunków sowieckich. Rząd fiński może być zadowolony, iż w umowie tej nie ma warunków politycznych. Wolność, suwerenność i niepodległość Finlandii pozostały nienaruszone. **Programu politycznego rządu Kuusinena wyrzeczono się.**

Minister spraw zagranicznych Finlandii dalej oświadczył, iż obecnie nie można przewidzieć, co dla Finlandii obiecuje przyszłość. Mimo to, jedna rzecz już obecnie jest pewna. **Armia fińska została nienaruszona. Finlandia może obecnie pracować, rozwijać swoje życie ekonomiczne i oczekiwać przyszłości.**

*

HELSINKI, (Elta). Wg wiadomości Havasa po przemówieniu Tannera na wszystkich budynkach publicznych w Helsinkach wywieszone zostały chorągwie z przepaską żałobną.

Jak ma się dokonać zmiana granic Finlandii

Tekst dodatkowego protokółu do umowy moskiewskiej

MOSKWA. (Elta). Do umowy pokojowej fińsko-sowieckiej zawartej w dniu 12 marca 1940 r. załączony został nast. protokół:

„Porozumiewające się strony ustalają porządek wstrzymania działań wojennych i wycofania oddziałów wojskowych poza granice państwowe ustalone w umowie w nast. sposób:

1) Działania wojenne obie strony wstrzymają w dniu 13 marca o godz. 12 w-g czasu leningradzkiego.

2) Od godziny ustalonej dla wstrzymania działań wojennych, pomiędzy przednimi oddziałami armii utworzona będzie neutralna strefa szerokości 1 kilometra, tak, aby w pierwszym dniu oddziały wojskowe umawiających się stron, które według nowej granicy znajdowałyby się na terytorium drugiego, porozumiewającego się państwa, cofnęłyby się o jeden kilometr.

3) Wycofanie oddziałów wojskowych za nową granicę państwa i posunięcie się naprzód armii drugiej strony w kierunku granicy rozpocznie się w dniu 15 marca o g. 10 na całej długości granicy od zatoki Fińskiej do Lieksy i w dniu 16 marca o godz. 10 na północ od Lieksy. Wycofanie oddziałów wojskowych będzie prowadzone w ten sposób, aby cofnęły się one najmniej o 7 kilometrów dziennie. Posuwanie się oddziałów wojskowych drugiej strony, naprzód, będzie prowadzone w ten sposób, aby pomiędzy ostatnimi oddziałami cofającej się armii i pierwszymi oddziałami posuwającej się naprzód armii, była przestrzeń przynajmniej 7 klm.

4) Termin wycofania wojska z różnych odcinków granicy państwa ustalony jest według punktu trzeciego następująco: a) cofnięcie oddziałów wojskowych obu stron z rejonu znajdującego się pomiędzy źródłem rzeki Tunisajoki, Kuolajaerwi, Takale i wschodnim brzegiem jeziora Jukamorarbi zakończone będzie w dniu 20 marca br. o godz. 20, b) wycofanie oddziałów wojskowych z rejonu Kuhmonijemi i Latwa zakończone zostanie w dniu 22 marca o godz. 20, c) z rejonów Longawara, Wiartaila i stacji Matkaselka — oddziały wojska będą wycofane w dniu 26 marca o godz. 20, d) w rejonie Matkaselka i Keitsalanthi oddziały armii wycofane będą do dnia 22 marca o godz. 20, e) w rejonie Koitsanlahti i stacji kolejowej Ens wycofanie oddziałów wojskowych zakończone będzie w dniu 25 marca o godz. 20, f) wycofanie wojsk z rejonu stacji Ens i jeziora Bate zakończone zostanie w dniu 29 marca o godz. 20.

5) Wycofanie oddziałów sowieckich z rejonu Paetsam zakończone zostanie w dniu 10 kwietnia 1940 r.

6) Przy wycofywaniu oddziałów wojskowych poza granice państwa, dowództwa armii obu państw muszą zastosować potrzebne środki, w miastach i miejscowościach, przechodzących do drugiej strony, aby zostały one zabezpieczone i muszą zarządzić odpowiednie

(*Zakończenie obok*).

środki, aby miasta, fortece obronne, urządzenia ekonomiczne — mosty, zapory wodne, lotniska, koszary wojskowe, składy, węzły kolejowe, przedsiębiorstwa przemysłowe, telegrafy i stacje elektryczne były zabezpieczone przed uszkodzeniem i zniszczeniem.

7) O wszystkich sprawach mogących powstać w związku z przekazaniem przez jedną stronę drugiej stronie urządzeń poszczególnych miast i miejscowości, wspomnianych w paragrafie 6 tego protokółu, będą decydowali na miejscu przedstawiciele obu stron. W tym celu dowództwo armii naznaczy przy drogach zasadniczego ruchu wojskowego swoich specjalnych przedstawicieli.

8) Wymiana jeńców odbędzie się jak najszybciej po wstrzymaniu działań wojennych w-g specjalnego porozumienia.

U. S. A. nie wtrąca się do wojny w Europie

WASZYNGTON, (Elta). W związku z doniesieniami prasowymi ze St. Zjednoczonych o rzekomych krokach rządu St. Zjednoczonych, celem uzyskania pokoju, minister spraw zagranicznych Hull oświadczył podczas rozmowy dziennikarskiej, iż rząd St. Zjednoczonych nie czyni w tej chwili żadnych kroków pokojowych.

Opinia St. Zjednoczonych jest za udziałem w konferencji pokojowej

NOWY YORK (Elta). Instytut opinii publicznej St. Zjednoczonych ogłasza periodyczne głosowania. Na ostatnim głosowaniu wysunięto zapytania o zwołanie konferencji pokojowej. Na zapytanie, czy nadszedł już czas zwołać konferencję mocarstw celem rozstrzygnięcia problemów europejskich i zakończenia wojny, 58 procent zapytanych odnowiedziało „tak", zaś 42 proc. — „nie". Na zapytanie, czy St. Zjednoczone miałyby brać udział w tej konferencji 55 procent odpowiedziało „tak", 45 procent — „nie".

U. S. A. rozbudowuje flotę wojenną

WASZYNGTON. (Elta). Izba poselska Stanów Zjednoczonych przyjęła projekt wzmocnienia marynarki. Na ten cel przeznacza się 65 milionów dolarów. Przewiduje się budowa 21 statku wojennego, 22 pomocniczych statków wojennych i 1.011 samolotów. Program ten ma być wykonany w przeciągu 2 lat. Będzie on wykonywany równolegle do normalnego programu marynarki.

Chodziło głównie o bezpieczeństwo granic Z. S. S. R. i Leningradu

Tak twierdzi moskiewska „Prawda"

MOSKWA. (Elta). „Prawda", w związku z podpisaniem sowiecko-fińskiej umowy pokojowej podkreśla, iż **umowa ta zapewnia bezpieczeństwo granic Zw. Sowieckiego, szczególnie Leningradu i usuwa ognisko jednej wojny na północy Europy.** Umowa pokojowa obu państw oznacza wielką przegraną podżegaczy wojennych. Cel, do którego Zw. Sowiecki dążył został osiągnięty. **Bezpieczeństwo północno-zachodniej granicy Sowietów i Leningradu jest zapewnione.** Wstrzymanie działań wojennych narody Zw. Sowieckiego przyjęły z wielkim zadowoleniem. Umowa fińsko-sowiecka zapewnia utrzymanie stałych dobrych stosunków pomiędzy obu państwami. Dalej pismo przypomina, iż Rosja Sowiecka w ub. r. zaproponowała Finlandii zawrzeć porozumienie. **„Prawda" podkreśla, iż Anglia i Francja również Finlandię, jak poprzednio Polskę i inne państwa podżegały do wojny przeciwko Zw. Sowieckiemu.** Plany rozszerzenia działań wojennych na północy Europy nie udały się. Polityka zagraniczna Zw. Sowieckiego dążąca do zapewnienia bezpieczeństwa granic została urzeczywistniona. Podżegacze wojenni utracili jedną z najważniejszych baz operacyjnych w przewidywanej wojnie przeciwko Zw. Sowieckiemu.

Związek Dziennikarzy Polskich we Francji

Powołano do życia Sekcję Zagraniczną Zw. Dziennikarzy R. P. w siedzibie rządu R. P. w Angers.

Prace przygotowawcze zostały powierzone red. Jerzemu Szapirze, który zdał z nich sprawę na zebraniu organizacyjnym, odbytym w sali Biblioteki Polskiej w Paryżu. Zebranie to zagaił red. St. Strzetelski, a na przewodniczącego obrano St. Mackiewicza. Sekretarzowała L. Ciechanowiecka.

Sekcja zorganizowała się w sposób następujący.

Prezesem został wybrany jednogłośnie min. Sylwin Strakacz. Również jednogłośnie obrani zostali: wiceprezesi St. Mackiewicz i St. Strzetelski, członkowie zarządu: W. Besterman, ks. Terecki, Br. Kowalski, sekretarz J. Szapiro. Jednocześnie wybrano komisję rewizyjną w składzie: T. Łada-Bieńkowski i J. Horzelski oraz sąd koleżeński w składzie: dr. T. Bielecki, dr. Z. Nowakowski, prof. St. Stroński.

Zebrani złożyli hołd poległym dziennikarzom i literatom polskim. Naczelnym zadaniem organizacji jest niesienie pomocy koleżeńskiej.

Sekcja nawiązała kontakt ze środowiskami dziennikarstwa polskiego w innych krajach oraz z zawodowymi organizacjami międzynarodowymi.

Odwilż potrwa dłużej
Fale ciepła płyną z południa

Sytuacja na Wilii w obecnej chwili, gdy to piszemy, naogół nie uległa większej zmianie. — Wzbierająca woda gdzie niegdzie wylała już ponad lód a w niektórych miejscach, gdzie lód był cieńszy, uniosła go i pokruszyła. Woda przybiera stale ze wzrastającą szybkością. Wpływa na to ciepła, wiosenna pogoda, która przyniosła wczoraj pierwszy niewątpliwy znak przedwiośnia. Najniższa temperatura nocy wczorajszej wynosiła +2 stopni. Z rana notowano o godz. 5 — +3,1 st., o godz. 6,30 — +2.8 st., o godz. 8 — +3,6 st. W godzinach zaś południowych termometr w słońcu wskazywał nawet +12! Brak przymrozku w nocy wpływa na prędkie topnienie śniegów.

Meteorolodzy przepowiadają, że ciepła pogoda potrwa przez kilka dni z rzędu conajmniej. Znajdujemy się bowiem w zasięgu ogromnych mas ciepłego powietrza, którego centrum znajduje się nad Włochami, Bałkanami i Środkową Europą. Masy chłodnego powietrza są spychane przez ten wyż na północ i dominowały wczoraj nad Skandynawią i Irlandią. Dopełnieniem tego obrazu, zapowiadającego u nas ciepło na najbliższe dni, są wiatry południowe i południowo-wschodnie, które niosą do nas fale ciepła.

Z prowincji nadchodzą wiadomości o prędkim topnieniu lodów i wzbieraniu małych rzeczek. Na razie nic jednak nie zapowiada ani nagłego skoku poziomu wód, ani tym bardziej fali powodziowej. (wł.).

Lody — wody

Już to lodu mieszkańcom Wilna nie zabraknie tego lata, a przepowiadają, że po trzech upalnych i suchych ubiegłych latach, tegoroczne będzie mokre i zimne. Powódź zapewniona.

Ulicami ciągną furmanki z lodem, grubości prawie metra, z jeziora bołtupskiego o kilka kilometrów od Wilna najczystszy jest i równy, gospodarze okoliczni i wileńscy wydzierżawili za 300 litów jezioro i rozwożą lód do piwnic.

Wiosna ukaże, jak wytrzymały sady owocowe te tygodnie tak silnych mrozów, dużo tych sadów w Wileńszczyźnie zostało bez właścicieli i może nikt się o nie nie troszczy? A to przecie było jednym z bogactw naszej ziemi, te trwałe i soczyste antonówki, twarde kaiwile, różowe tytówki i in. Ostatnimi laty sadzenie drzew owocowych przybrało na wsi duży rozmach, gospodarzom ułatwiało tę akcję tow. sadzenia drzew.

To samo odnosi się do rybnych gospodarstw, karpie, które hodują się w płytkich wodach, duszą się, jeśli lód jest zbyt gruby, mieliśmy piękne gospodarstwa rybne w ziemi wileńskiej, dawały duży dochód właścicielom i pracującym, część ich odpadła, nie można wiedzieć czy w tej części mają fachową opiekę? Tak samo nic się nie wie o hodowli srebrnych lisów w nadnaroczańskich fermach, były tam wielkie hodowle, ale rozpowszechniło się na drobniejsze gospodarstwa. Powstały małe sady i małe kurniki lisów, dwie, trzy matki i już był z nich dochód i pomoc w gospodarstwie. Wioski nauczyły się jeść jabłka dojrzałe, suszyć je na zimę, sprzedawać umiejętnie.

Ile ta sroga zima wyrzadziła szkody i strat? Zobaczymy na wiosnę. H. R.

Inż. GLATMAN nie został mianowany dyr. Elektrowni Miejsk.

W prasie ukazała się wiadomość, że dyrektorem Elektrowni miasta Wilna mianowany został inż. Glatman. W związku z tą wiadomością burmistrz wileński Stašys poinformował dnia 12 bm. Departament Samorządu, że inż. Glatman nie jest i nie będzie mianowany stałym dyrektorem Elektrowni. Dla objęcia tych obowiązków poszukuje się innej osoby. (N)

—(o)—

W r. b. nie będzie podwyższona cena na cegły

Właściciele cegielni zwrócili się do odnośnych urzędów z prośbą o zezwolenie na podwyższenie cen na cegły. Jak się dowiadujemy, w r. b. nie przewiduje się podwyższenia cen na cegły, a pozostanie cena ustalona: 65 lt. za 1000 cegieł z cegielni. (N)

Na fali

I znowu minął jeden dzionek
W toku tak zwanej egzystencji,
Czego więc taki Boży pionek
Jak ja — wymagać może więce

Kładę się spać w to samo łoże,
Z któregom dzisiaj rano wstał,
A wszakże wiesz, o Panie Boże:
Nie każdy takie szczęście miał.

I obiad zjadłem — jedno danie,
Do tego chleb, do tego sól,
A wszakże wiesz, o dobry Pan
Kto lepiej jada... Chyba król.

Nie powiem bym się przepracow
Chociaż nie jestem krnąbry leń,
O jutro mnie nie boli głowa,
Nie ja układam plan na dzień.

Przeto z uczuciem prawie błogie
Skończywszy skromny bilans dzienn

Zamykam oczy ruszam w drogę
Przez sfery senne i promienne.

Płynę na jakiejś wielkiej fali
A w uszach dzwoni srebrny gon
Już jasny brzeg się zbliża z da
Już stawiam na nim pierwszy kro

I śni mi się, że się zbudziłem,
Że marą był ów przeszły dzień.
I tu pytanie tkwi zawiłe:
Co było jawą, a co snem?...

XER XES.

Przejęcie wywłaszczonych majątków Marsz. Piłsudskiego i gen. Żeligowskiego

„Laikas": Znajdujące się w Kraju Wileńskim majątki Piłsudskiego i Żeligowskiego były zgodnie z ustawą o reformie rolnej wywłaszczone na pierwszym planie, lecz pozostawione do czasowego władania dawnych ich administratorów. 11-go marca urząd do spraw rolnych Kraju Wileńskiego otrzymał od ministra rolnictwa pismo z wezwaniem do natychmiastowego przejęcia pod opiekę rządową wspomnianych majątków. Komisja ta została 11 b. m. stworzona. Prezesem jej został komisarz do spraw rolnych okręgu wileńskiego. Prace związane z przejęciem majątków Komisja zakończy przypuszczalnie w bież. tygodniu. (L)

Dookoła reformy rolnej w kraju wileńskim

„Laikas": Zgodnie z ustawą o reformie rolnej, obszarnikom Kraju Wileńskiego, których majątki podlegają parcelacji pozostawia się po 150 ha gruntów. Grunta te w myśl tejże ustawy mogą oni sobie wybrać z całego parcelowanego obszaru. W wielkich majątkach nie nasuwa to trudności. Kłopoty powstają jednak z małymi majątkami, w których obszar ziemi niekiedy nie wynosi nawet 200 ha. Prace związane z pomiarami takich majątków kosztuje niemal tyle, co cała ziemia tych majątków. (L)

Dokąd można emigrować?

W związku z wiadomościami, które się ukazały w prasie na temat możliwości emigracyjnych do państw Ameryki Południowej i do republiki San Domingo oraz także do U.S.A. dowiadujemy się, że na terenie Wilna spraw tych nie załatwia żadna instytucja i nikt, jak dotychczas, nie został do tego upoważniony. Nie jest wykluczone, że w czasie najbliższych dni lub tygodni wiadomości o tych możliwościach bardziej się skrystalizują i uerealnią, narazie jednak są to jedynie pogłoski, wymagające oficjalnych potwierdzeń.

Państwa Ameryki południowej wpuszczają wogóle emigrantów. Pewna ilość osób z terenu Litwy uzyskała ostatnio wizy wjazdowe, zostały jednak one wezwane przez osoby zamieszkujące na terenie tych państw. Wezwania te pochodzą prawie wyłącznie od krewnych. Również do U.S.A. wyjazd jest możliwy dla osób stamtąd wezwanych. Ostatnio naprzykład wyjechali z Wilna dwaj uczeni o wysokich kwalifikacjach, zaangażowani w charakterze wykładowców do uniwersytetów amerykańskich. Uczeni ci przejechali już przez teren Szwecji i Norwegii. Sporadycznie nadchodzą z U. S. A. dalsze zaproszenia dla uczonych.

Wiadomość o nadesłaniu przez rząd angielski do konsulatu w Kownie pozwoleń dla 3000 osób na emigrację do kolonii i dominiów angielskich, nie potwierdziła się. (w).

Poselstwo W. Brytanii w Kownie

wyjaśnia, że informacje o możliwości wyjazdu 3000 osób do posiadłości angielskich w Afryce nie odpowiadają prawdzie. Nadsyłane do poselstwa podania w tej sprawie pozostaną wskutek tego bez odpowiedzi.

Ukaranie kupców

Komisarz Regulacji Cen ukarał właściciela fabryki cukierków i czekolady „Fortuna" Lejbę Łazarewa zam. w Wilnie grzywną 200 litów za robienie zapasów cukru. Za podwyższanie komornego ukarani zostali grzywną po 50 lt. Br. Gelpe i Ch. Wolfson. Pozatem ukarano cały szereg kupców drobniejszymi grzywnami za nieoznaczanie cen. (N)

Kary za tajne pędzenie samogonu

Wileński Sąd Grodzki za tajne pędzenie samogonu i jego sprzedaż ukarał następujące osoby: Stankiewiczów Stanisława i Weronikę, gm. rzeszańskiej za tajne pędzenie samogonu po 600 lt. grzywny i po 6 mies. więzienia; Pietkiewicza Wład., gm. niemencz. za tajne pędz. sam. 450 lt. grz.; Gulbickiego Reymonta, gm. szumskiej za tajne pędz. sam. 500 lt. grz. i 6 mies. więz. warunk.; Mickunów Jana i Marię i Radziukiewicza Bol., gm. Małe Soleczniki za tajne pędz. sam. po 700 lt. grzywny i po 6 mies. więz. warunk.; Suchodolskiego Bron., gm. mickuńskiej za posiadanie samogonu 350 lt. grz.; Sudnikowa Jana, gm. rudomińskiej za tajne pędz. sam. 600 lt. grzywny i 6 mies. więz. warunk.; Tunkiewicza Stan. za posiadanie narzędzi do pędz. sam. i posiadanie samogonu 750 lt. grz.; Bostomskich Chaima i Chanę w m. Wilnie za pozwolenie na picie wódki w piwiarni po 100 lt grzywny. (N)

Wielkie zainteresowanie rolników sprawami rolniczymi

W miarę zbliżania się wiosny rolnicy bardzo licznie odwiedzają urząd wileńskiego agronoma powiatowego. Codziennie przesuwa się w urzędzie po paruset rolników. Ogromna ich większość przychodzi po kartki na zakup otręb, zaś inni w sprawach informacyjnych odnośnie nasion, nawozów, narzędzi, bydła, zapomóg.

Również agronomi rejonowi w powiecie wileńskim nie mogą się opędzić przed interesantami w dniach przyjęć. Można z tego wnioskować, że między rolnikami kraju wileńskiego a agronomami Izby Rolniczej nawiązują się ścisłe więzy. Należy sądzić, że z chwilą nadejścia wiosny w urzędach agronomów w całym okręgu wileńskim będzie prawdziwy tłok rolników z różnymi sprawami. (N)

Postrzelony przy ulicy Bystrzyckiej zmarł

We wczorajszym numerze „K. Wil." donieśliśmy już pokrótce o zajściu przy ulicy Bystrzyckiej, gdzie został postrzelony 16-letni Zygmunt Gajcys.

W związku z tym dowiadujemy się w policji kryminalnej następujących szczegółów: Gajcys, znany policji jako złodziej, wraz z kilkoma kolegami udał się na tereny wojskowe, przy Rowach Sapeżyńskich, kraść druty.

Zauważył ich patrol, który wezwał do zatrzymania się. W odpowiedzi jednak Gajcys wydobył pistolet i zaczął strzelać w kierunku patrolu. Wówczas patrol odpowiedział strzałami. Gajcys został ciężko ranny. Przewieziony do szpitala św. Jakuba wczoraj zmarł. (c)

Zatrzymanie dezertera z armii litewskiej

„Dešymt Centų": W tych dniach zatrzymany został i przekazany odpowiednim organom A. Kazłauskas, który w 1919 r. zbiegł z armii litewskiej. Dotychczas mieszkał on w kraju wileńskim. (L)

Reorganizacja konsulatu litewsk. w Rydze

KOWNO. (Elta). Od dnia 1 marca został zreorganizowany konsulat Litwy w Rydze, i przyłączony do poselstwa litewskiego. Nowomianowany pierwszy sekretarz poselstwa p. Antanas Andrasziunas (b. kierownik wydziału konsularnego i pierwszy sekretarz poselstwa w Warszawie) będzie pełnił obowiązki kierownika wydziału konsularnego poselstwa w Rydze. Z tych powodów korespondencję w sprawach konsularnych należy kierować nie do konsulatu w Rydze, a do wydziału konsularnego poselstwa Litwy w Rydze.

Piasek zamiast cukru — farbowana woda zamiast oliwy

Policja kryminalna poszukuje oszustki, która zdołała już wyłudzić sporo pieniędzy od łatwowiernych gospodyń Wilna i Nowej Wilejki.

Od pewnego czasu pewna niewiasta odwiedzała mieszkania, podająca się fałszywie za żonę internowanego i proponująca gosposiom nabycie po tanich cenach cukru i oliwy.

Między innymi oszustka zgłosiła się również do mieszkania byłej studentki Uniwersytetu Stefana Batorego, Eugenii Szawczukowej, zam. w Nowej-Wilejce przy ulicy Połockiej.

Szawczukowa zgodziła się i nabyła od niej produkty na sumę 35 litów. Dopiero po odejściu nieznajomej, kupująca przekonała się, że w worku zamiast cukru był... piasek, zaś w butelkach zamiast oliwy farbowana woda.

Jak twierdzi poszkodowana ofiarą tej oszustki padło już wiele osób.

Pobór podatku stemplowego *za 1939 r.*

Ogłoszone w Vyr. žin. Nr 695 z dn. 9 b. m. przepisy o poborze podatków państwowych w Wilnie i Kraju Wileńskim regulują — pomiędzy innymi — sprawę poboru podatku stemplowego.

Dokumenty, dotyczące nabycia majętności nieruchomych, sporządzone lub uprawomocnione do 27 października ub. r., o ile przy ich sporządzeniu nie były opłacone podatkiem stemplowym lub były opłacone tylko częściowo — podlegają podatkowi stemplowemu zgodnie z istniejącą ustawą o podatku stemplowym (vyr. Zin. 595).

Dla pobrania podatku stemplowego majętności nieruchome będą oszacowane w sposób następujący:

1) jeżeli w tym celu było dokonane oszacowanie majętności nieruchomej przez urzędy podatkowe polskie w złotych, wówczas oszacowanie dokonywa się w litach w stosunku 1 zł = 1 lit.

2) jeżeli nie ma oszacowania majętności nieruchomej w złotych, wówczas oszacowanie dokonywa się w trybie ogólnym.

Opłata stemplowa, opłacona częściowo w złotych za dokumenty, dotyczące nabycia majętności nieruchomej, zalicza się na poczet całej przypadającej z tego tytułu opłaty stemplowej.

Dokumenty, których ważność lub sprawozdawczość upłynęła przed 27 października 1939 r. i które są przechowywane w zakładach lub przedsiębiorstwach w charakterze materiału archiwalnego — nie podlegają opłacie stemplowej. (Sz)

Teatr Lutnia
„Król skrzypków", operetka w 3 akt. Kalmana

Historia wcale interesująca. Stary cygan Racz nie może się rozstać ze swoją sławą króla skrzypków. Jest zazdrosny o powodzenie syna. Zabija w nim wiarę we własny talent, spycha go do rzędu kawiarnianego grajka, by samemu błyszczeć dalej i nie dać uszczknąć ani zdźbła ze swej sławy i głośnego imienia. Stary Racz chciałby zatrzymać czas. Nie udaje mu się to jednak. Uświadomienie tego faktu popycha go do egoistycznego czynu spalenia posiadanych skrzypiec Stradivariusa miast oddania ich w ręce syna.

Postać Racza w ujęciu Richtera wypadła bardzo dobrze, zwłaszcza w momentach dramatycznych. Przejściu ku małostkowym przejawom zazdrości miały dobrą intonację głosową i odpowiednią mimikę. Ten dramatyczny sposób ujęcia postaci Racza — zresztą jedynie właściwy — stał w pewnej kolizji z innymi postaciami, które były jakby wyjęte z operetki. A więc Halmirska, Piasecka, Dembowski i Szczawiński. Realizowali kształty swych postaci w tradycyjny sposób scen operetkowych. Wyłamywał się z pod tego prawa wyraźnie Sempoliński, grając małą rolę z zadziwiającym umiarem pozbawionym wszelkiego szablonu. Na podkreślenie zasługuje rola Rychłowskiej.

Balet tańczył sprawnie, Martówna i Borkowski otrzymali zasłużone bisy. Chór pokonywał z powodzeniem trudności partytury kalmanowskiej, stawiającej nieraz bardzo wysokie wymagania zespołowe. Orkiestra zmieniła doszczętnie swój skład i brzmiała nierówno pomimo, iż przy pulpicie kapelmistrzowskim stał niezawodny Kochanowski. Sł.

Sprostowanie. W recenzji muz. z opery „Sprzedana narzeczona", zamieściliśmy nazwisko p. Dambrauskaite, jako odtwórczyni partii Mařenki. Artystka prosi nas o zaznaczenie, że w tym widowisku operowym udziału z powodu choroby nie brała. Nieporozumienie powstało z tąd, że dyrekcja opery nagłej zmiany w obsadzie na afiszu i w programie nie uwidoczniła.

KRONIKA

Marzec 14 Czwartek

Dziś: Leona, Krystyny
Jutro: Klemensa

Wschód sł. g. 5 m. 41
Zachód sł. g. 17 m. 17

Dyżury aptek:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sapożnikowa—Pylimo g. (Zawalna) 41; Rodowicza — Auszros Vartu g. (Ostrobramska) 4; Augustowskiego—Gedimino g. (Mickiewicza) 10; Narbutta—šv. Jogo g. (Świętojańska) 2 i Zasławskiego — Naugarduko g. (Nowogródzka) 89.

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka Antakalnio g-ve (Antokolska) 42; Szantyra Savanoriu aleja (Legionowa) 10 i Zajączkowskiego, Vytauto g. (Witoldowa) 22.

— **Rekolekcje dla robotników, rzemieślników i służby żeńskiej** odbędą się w Katedrze w dniach 16, 17, 18, 19 i 20 marca z następującym porządkiem:

Początek w sobotę przed Palmową Niedzielą dnia 16 marca o godzinie 18-ej (6 wiecz.).

Wielki Tydzień W niedzielę konferencja o godz. 18-ej (6 wiecz.). W poniedziałek też o godzinie 18-ej (6 wiecz.). Spowiedź we wtorek od godz. 16-ej (4 p.p.). We środę Msza św. i wspólna Komunia św. o godz. 7 rano poprzedzona nauką.

— **Plany budowlane samorządu wileńskiego.** Jak słychać Bank Litewski wyraził w zasadzie zgodę na wyasygnowanie samorządowi m. Wilna większej pożyczki na najbardziej aktualne cele budowlane.

Biuro techniczne Zarządu Miejskiego opracowuje obecnie szczegółowy plan rozbudowy Wilna. Realizacja tego planu ma być przeprowadzona etapami w ciągu lat 10.

Dużą uwagę zamierza Magistrat zwrócić na budowę w Wilnie kolonii robotniczej, która prawdopodobnie powstanie na Nowym Świecie. Roboty wstępne mają być rozpoczęte jeszcze w ciągu bież. sezonu budowlanego. (x)

— **Surowe kary za ukazywanie się na ulicach po godz. 11-ej wiecz.** W ciągu ostatnich dni przeszło 100 osób zostało ukaranych grzywną lub aresztem za ukazywanie się na ulicach miasta po godz. 11-ej wiecz. (x)

— **Dla handlarzy nasionami pow. wileńskiego.** Osoby które otrzymały zezwolenia na handel nasionami winny do dnia 20 marca r. b. zwrócić się do inspektora drobnych gałęzi rolnictwa, (Wilno, ul. Dr. Basanowicza Nr. 24) w celu uzyskania informacyj w sprawie handlu. (N)

— **Uwadze pszczelarzy.** W Wilnie zaczęła działać wytwórnia sztucznych plastrów. Pszczelarze posiadający wosk proszeni są o niezwłoczne przywiezienie go do Wilna do urzędu agronoma powiatowego ul. Basanowicza Nr. 24. Wosk będzie przerobiony po zniżonej cenie. Szczegółowych wiadomości udzielają instruktorzy drobnych gałęzi rolnictwa, w urzędzie agronoma powiatowego. (N)

— **Odczyt dla rolników.** W tych dniach w kraju wileńskim znowu urządzono cały szereg odczytów dla rolników. Odczyty wygłaszali agronomowie: Czibiras, Ulozaite, Narbutas, Matutionis, Błażys i Pelkevičius. Rolnicy bardzo interesują się odczytami i tłumnie na nie uczęszczają. Najważniejszym postulatem okręgu wileńskiego jest możliwie szybka komasacja. (N)

Poszukiwanie zaginionych

Edmund Przewoźniak prosi żonę Cecylję, krewnych i znajomych o wiadomości na adres — Gdynia—America Line 27, Leadenhall str. London E. c. 3; lub do „Kurjera Wileńskiego".

Kosmolski Zdzisław por. K O P Druja b. armii pol. — wiadomości złożyć w Redakcji.

W Redakcji znajdują się do odebrania listy: dla Kowalczykowej A. ze Sztokholmu, dr. P. Pajewskiej z Końskiego, Jana Rudzkiego z Dębicy oraz prof. Jana Dembowskiego.

Ofiary

Jarosław Niecieckl składa 5 litów ku uczczeniu śp. Władysława Laudyna na rzecz Towarzystwa Samopomocy Obywatelskiej

*

Od Niedźwiedzia dla 74-letniego starca lt. 5.—

Oraz dla żony oficera z trojgiem dzieci lt. 5.—

Jak wypełniać kartki meldunkowe

Używane są obecnie do meldunków dwa rodzaje kartek. Rejestracyjna — biała oraz wymeldunkowa — zielona. Poniżej podajemy polski przekład obu kartek.

ZAMELDOWANIA

Kartka biała służy do zameldowania. Cena 30 ct., formularz nr. 61. **Kartka do zameldowania osoby, Nr.** Nazwisko (dla zamężnych wpisać również nazwisko panieńskie). Imię. Imię ojca (dzieci nieślubne podają imię matki). Data urodzenia: rok, miesiąc, dzień. Miejsce urodzenia. Obywatelstwo. Narodowość. Wyznanie. Zajęcie. Stan cywilny. (zamężna, żonaty, kawaler, panna, wdowiec, wdowa, rozwiedziony, rozwiedziona).

W rubryce po prawej stronie u dołu wpisuje się dane o niepełnoletnich członkach rodziny, liczących mniej, niż 17 lat. Imię i nazwisko. Data urodzenia (rok, mies., dzień), miejsce urodzenia.

Na odwrocie. Z lewej u góry: Przybył 19... roku, mies., dnia, i zamieszkał w tym miejscu: Powiat. Miasto. Ulica. Nr. domu. Nr. mieszkania. Z prawej u góry. Podług dokumentów osobistych ostatnio był zameldowany 19... r. mies. dnia w tym miejscu. (Podać adres poprzedniego zamieszkania podług dokumentów osobistych).

Po środku: Dokumenty osobiste osoby meldowanej. Nazwa dokumentu i numer (zaznaczyć, czy paszport jest krajowy, zagraniczny czy też jest to zaświadczenie). Dokument wydany w roku, miesiącu, dniu. Kto wydał dokumenty (nazwa urzędu).

U dołu od lewej: podpis osoby zameldowywanej. U dołu pośrodku wpisuje prowadzący meldunki: Zarejestrowany do księgi domowej pod nr.... Zaświadczam, że dane powyższe wpisane zostały podług dokumentów osobistych. Podpis osoby prowadzącej meldunki. U dołu po prawej wypełnia biuro meldunkowe.

WYMELDUNKI

Kartka zielona służy do wymeldowywania. Cena 15 ct. Formularz nr. 60. **Kartka do wymeldowania osoby nr...** Nazwisko (zamężne podają również nazwisko panieńskie). Imię. Imię ojca. (dla dzieci nieślubnych imię matki). Narodowość. Wypisał się 19... r. mies. dnia z (adres miejsca zamieszkania z którego osoba wybyła lub wymeldowała się) Z kim: (Podać nazwiska i imiona osób niepełnoletnich do lat 17-tu, towarzyszących osobie wymeldowującej). Dokąd wybył (adres).

Osoba wybyła zarejestrowana była 19... r. mies. dnia w książce domowej pod nr.

— Podpis osoby prowadzącej meldunki U dołu uwagi biura meldunkowego.

Co rozpatruje komisja mieszkaniowa?

W poniedziałek i wczoraj miejska komisja mieszkaniowa pod przewodnictwem burmistrza miasta odbyła posiedzenia, na których rozpatrywała sprawy zatargu o wysokość komornego, ustalonego w złotych polskich.

Do komisji wpływa dużo spraw na temat zatargu o remont mieszkania, o wyłączoną wodę, instalację elektryczną itp. Otóż należy wyjaśnić, że sprawy tego rodzaju nie będą rozpatrywane przez komisję ponieważ nie podlegają jej kompetencji. Ze sprawami tymi należy zwracać się do urzędu regulacji cen oraz do sądu zależnie od charakteru sporu. (w)

Ustalone normy zarobku

Robotnikom mężczyznom i kobietom fabryki dykty A. Rochlina i Spółki płacono dotychczas bardzo niewielkie płace: mężczyźni w większości wypadków zarabiali 3,50 lt., zaś kobiety od 2,30 — 2,50 litów dziennie.

Inspektor Pracy po zapoznaniu się na miejscu z warunkami pracy i po zbadaniu sytuacji przedsiębiorstwa uznał, że takie płace robotników nie mogą być nadal pozostawione, gdyż są one nie wystarczające. Dlatego też zaproponowano administracji fabryki odpowiednie przekształcenie zarobków robotniczych.

Wobec niezgodzenia się administracji fabryki z propozycją inspekcji, kwestję tą rozpatrywała w tych dniach odpowiednia komisja, która ustaliła w sposób przymusowy normy zarobkowe robotników fabryki dykty. Obecnie we wspomnianym przedsiębiorstwie robotnikom mężczyznom nie wolno będzie płacić mniej niż 4.85 lt., zaś kobietom mniej niż 4 lt. dziennie. W fabryce tej pracuje 170 robotników. (N)

Do rolników powiatu wileńskiego

Rolnicy posiadające większe sady jak również rolnicy pragnący zasadzić nowe sady proszeni są o zarejestrowanie się do dnia 1 kwietnia r. b. u agronomów: w Wilnie ul. Dr. Basanowicza nr. 24, w Mejszagole — w Prudziszkach, w Nowej Wilejce — ul. Sienkiewicza 3, w Niemenczynie i Jaszunach. Do osób które się zarejestrują, posłany będzie specjalista który bezpłatnie udzieli praktycznych wskazówek. U posiadających sady właścicieli będzie bezpłatnie przeprowadzona propagandowa walka ze szkodnikami sadów. (N)

W sprawie płacenia podatków od dochodów lekarzy

Pełnomocnik Dep. Zdrowia po zapoznaniu się z obecnymi warunkami pracy lekarzy okręgu wileńskiego jeszcze w styczniu zwrócił się do Dep. Zdrowia z prośbą o poczynienie kroków w kierunku zmniejszenia czy odłożenia na czas dalszy zaliczkowego płacenia podatku od dochodów z pracy lekarzy i innego personelu lekarskiego kraju wileńskiego. Obecnie Dep. Zdrowia informuje, że osoby pragnące skorzystać z tych ulg, winny każda indywidualnie złożyć w tej sprawie podanie, bezpośrednio na ręce inspektora podatkowego swego rejonu (N)

Protokóły za nieprzestrzeganie godzin handlu

Z rozporządzenia burmistrza m. Wilna ustalony został w m. Wilnie czas (godziny) handlu. Zauważono, że niektóre przedsiębiorstwa nie przestrzegają tego rozporządzenia i handlują po ustalonych godzinach, zmuszając tym samym również swych pracowników do pracy dłużej niż dozwolono.

W tych dniach urzędnicy Inspekcji Pracy zlustrowali sklepy i wykryli, że niektóre z nich handlują po godzinach ustalonych. Spisano protokóły karne dwunastu właścicielom sklepów. Winnym nieprzestrzegania godzin handlu wypadnie odpowiadać za to przed sądem (N)

W Wilnie nie będzie fabryki radioaparatów

Od pewnego czasu grupa przemysłowców wileńskich i kowieńskich dążyła do uruchomienia na terenie Wilna fabryki aparatów radiowych. Ponieważ do inicjatorów tego projektu należał także jeden z właścicieli unieruchomionych resztek „Elektritu", przypuszczano ogólnie, że nowa fabryka powstanie w budynkach „Elektritu" Władze przychylnie ustosunkowały się do projektu budowy fabryki i wydały pozwolenie.

W ostatnich jednak dniach wyjaśniło się ostatecznie, że inicjatorzy mimo najlepszych chęci nie będą mogli zrealizować swego projektu z powodu braku odpowiednich maszyn i niemożności otrzymania ich w obecnym czasie z zagranicy. (w)

TEATR I MUZYKA

Teatr „POHULANKA"

„Maria Stuart" — premiera.

Dziś, w czwartek dnia 14-go marca Teatr „Pohulanka" występuje niezwykle interesującą premierą — dramatu (5 aktów - 9 odsłonach J. Słowackiego, p. t. **„Maria Stuart"**. Maria Stuart — najefektowniejsza z historycznych postaci kobiecych. Udział biorą pp. W. Alexandrowicz, Z Blichewicz, A. Czapliński, J. Duszyński, S. Jaśkiewicz, A. Łodziński, W. Łukaszewicz, S. Milski, K. Pągowski i L. Tatarski. Reżyserja L. Pobóg-Kielanowskiego, oprawa plastyczna Wiesława Makojnika.

Teatr Muzyczny „LUTNIA"

Dziś o g. 6.30 grana będzie w dalszym ciągu świetna operetka Kalmana **„Król skrzypków"** na której publiczność bawi się doskonale.

„Czar walca". Jutro ukaże się raz jeden tylko melodyjna operetka O. Straussa „Czar walca".

Koncerty Kiełbowskiego i J. Naniszewicza

Słynni artyści operowi S. Kiełbowski (tenor) i J. Naniszewicz (bas) wystąpią raz jeden tylko we wtorek 19 bm.

Recital chóru i baletu. W nadchodzącą niedzielę o g. 3.30 odbędzie się recital chóru i baletu, W wykonaniu bogatego programu wezmą udział najwybitniejsze siły artystyczne teatru.

Teatr „Niebieski Pajacyk"

W sali gimn. OO. Jezuitów Wielka 58.

Pełna wesołych pomysłów bajka **„Kot w butach"** grana będzie raz jeden w niedzielę 17 marca o godz. 13 ppoł. w sali OO Jezuitów Wielka 58. Bilety sprzedaje cukiernia Rudnickiego Gedymina 1 (Mickiewicza). W przygotowaniu „Kopciuszek".

Teatr kukiełek „BAJKA"

Lokal szkoły niewidomych M. Pohulanka 20

W sobotę 16 i w niedzielę 17 marca o godz. 16 pełna uroku bajka L. Krzemienieckiej pt. **Historia cała o niebieskich migdałach.**

RADIO

CZWARTEK, dnia 14 marca 1940 roku

WILNO — 6.30—15.00 z Kowna. 15.40 Wiad. wileńskie. 15.50 Wiad. po polsku. 16.05 Falla: noce w sadach hiszpań. 16.45 z Kowna. 17.45 gospodarka na wiosnę (po polsku) 18.00 gitarzysta Roman Montaya (płyty) 18.30 wiad. wileńskie. 18.40 wiad. po polsku. 19.00 z Kowna. 19.15 po żydowsku 19.30 z Kowna. 20.40 koncert popularny. 21.15 z Kowna. 21.30 z Kowna. 22.00 muzyka rozrywkowa.

KOWNO — 6.30 modl., czas. 6.35 wiadom. pogoda. 6.50 muzyka por. 12.00 czas. wiad. pogoda 15.00 muzyka obiadowa. 15.30 wiad. 16.05 z Wilna. 16.45 dla szkoły i rodziny. 17.05 gra mały zespół. 17.45 poczta radiowa. 18.00 z Wilna 18.40 przegląd dnia. 19.00 czas, wiad., pogoda, program na dzień nast. 19.30 słuchowisko. 21.15 Wilno —symbol mocy Litwy. 21.50 Wiad.

Chleb wiejski winien być sprzedawany po cenach ustalonych

Zauważono, że większość sklepów sprzedaje chleb wiejski nie przytrzymując się cen ustanowionych na chleb przez Komisarza Regulacji Cen. Komisarz Regulacji Cen ostrzega wszystkie sklepy, by chleb wiejski sprzedawany był po cenach ustalonych, t. zn. zwykły chleb żytni w Kownie, Wilnie i innych miejscowościach po 33 ct za 1 kg; szary chleb żytni w Kownie i Wilnie po 35 ct. za 1 kg, a w innych miejscowościach po 34 ct. za 1 kg. (N)

POWROTNY LOT

po bitwie powietrznej

Między chmurami, które gnał ostry wiatr północno-wschodni, a morzem przesuwał się bojowy samolot *). Jak piorun poraził załogę okrzyk:

„NIEPRZYJACIELSKIE SAMOLOTY MYŚLIWSKIE!...

Momentalnie sprawdzono kąt strzału. Trzy samoloty myśliwskie zbliżały się. Bajecznie szybko, jak zjawisko niebieskie, wzrastały i kształtniały. Już widać było nawet głowy i twarze załóg. Wtedy dowódca lewą ręką uchwycił za obrotnicę, zaś wskazującym palcem prawej pociągnął za spust. Wyrwał się pierwszy ładunek ognia. Skrzyżowały się pociski. Z prawej strony, lewej i z tyłu uczepiły się w nas „myśliwce", jak polipy obiepiały ogniem karabinów maszynowych.

Dowódca strzelał. Nie zwracał uwagi na strumień lodowatego powietrza który wdarł się przez przebitą zasłonę. Nagle coś błysnęło przed jego oczyma. Jakby ktoś machnął czarną chustą. Przez chwilę nic nie widział. Rękawiczką przesunął po oczach i twarzy i strzelał dalej. Znowu czarna chusta. Lewa ręka sięga po nowy zapas amunicji i strzela dalej. Jego karabin maszynowy świeci ogniem.

Na moment ogląda się, gdy rozpryskują się szyby. Podoficer wydobył ustawiony na podstawie samolotu karabin maszynowy i ustawił go przez wybite otwory w boczną ścianę. Zawtórował dowódcy gęstymi strzałami. Znowu iskra zaświeciła w oczy i skleiła je. Coś ciepłego polało się po twarzy. Jednak strzelał dalej na prawo, gdzie właśnie wyłaniał się samolot myśliwski. Maszyna chybotała jak liść w powietrzu. Wielokrotnie zdawała się dotykać powierzchni morskiej. Gwałtownie wzbijała się, by runąć po chwili tuż nad bałwany. Samoloty myśliwskie były mniej zwinne. W tańcu samolotów trudno było celnie strzelać.

Po szóstym, czy siódmym ataku samolot wspiął się gwałtownie w górę, wwiercił się w czarne zwały chmur i zniknął. Samoloty myśliwskie otrząsnęły się.

Dowódca wypełzł ze swego siedzenia. Ostry wiatr z kabiny uderzył go w twarz. Przy oknie bez szyb stał podoficer, który wciąż jeszcze podtrzymywał karabin maszynowy obiema rękoma. Dowódca wyglądał jak krwawe widziadło. Cała twarz, skórzana kombinacja i rękawiczki w czerwonej farbie. Nad lewym okiem

PONIŻEJ HEŁMU RYSOWAŁA SIĘ GŁĘBOKA RANA,

zaskrzepiona lodowatym wiatrem. Obaj zaśmieli się. Nie wiedzieli, że to jeszcze początek...

Znów zatańczyła maszyna, jakby sam diabeł zabawiał się sterem. Dowódca posunął się w tamtą stronę. Dreszcz przebiegł przez plecy. Zamiast lotnika sterował podoficer sygnalista, zaś lotnik był nieprzytomny. Teraz dowódca zrozumiał, dlaczego samolot skakał wbrew wszelkim prawidłom, zaś lotnik-pilot nie dawał znaku, że rozumie rozkazy. Leżał teraz z głową opadłą na szkło zasłony, na czole i policzkach wytrysły zimne krople potu, z trupią twarzą zdawał się zasypiać. Powieki przymkniętych oczu zlekka drżały, jego oddech raz po raz urywał się...

Stało się to przy trzecim ataku samolotów myśliwskich. Zasypany strzałami osunął się. Kurczowo trzymał się steru. Przez tubkę zdążył tylko zawołać obserwatora. Następuje dramatyczne pasowanie się wewnątrz samolotu. Bezwładne nogi pilota uciskały boczny ster. Milimetr po milimetrze trzeba je było ostrożnie usuwać, by nie spowodować katastrofy. Pilot leżał, lecz w chwilach przytomności sam próbował pomagać przy usuwaniu własnych nóg.

A tymczasem

MASZYNA WYPRAWIAŁA KARKOŁOMNE HARCE.

Tuż nad morzem i pod chmurami. Przez pewien czas maszyna leciała na boku, zanim udało się zsunąć drugą nogę pilota z pedału.

Wreszcie po raz pierwszy w życiu do steru zasiadł podoficer-sygnalista. Wprawdzie znał on teoretycznie zasady latania. Ale nic więcej. Właśnie, gdy maszyna znalazła się na wysokości 10 metrów nad morzem, sygnalista skierował ją instynktownie w górę i przebił się przez ciężkie chmury. Obiektywnie zdawało się, że samolot jest już stracony.

Dopiero tearz okazało się, że obaj radiotechnicy zostali zabici. Z kompasem i mapą dowódca stwierdził, że samolot leci akurat w przeciwnym kierunku. Mechanik reperował pedał. Ranni jęli się opatrywać. Nikt z nich wtedy nie myślał, że wiezie ich sygnalista, który pierwszy raz w życiu będzie lądował.

Zaś sygnalista sterował, jakby przez całe życie nic innego nie robił. Wiedział już jak utrzymać się w powietrzu. Myślał, jak będzie lądować. W tym zmienił się ton śmigieł. Wskazówka obrotów cofała się. 2100, 2000, 1900 itd. aż do 1600! „Tylko 1600 obrotów". Mimowoli błysnęła myśl, jak szybko samolot może zanurzyć się w morze. W tym śmigła znowu zagrały pełnym chórem. Odetchnęła załoga, zaś sygnalista nauczył się operować jeszcze jedną śrubką.

A kto wie, jakby było z lądowaniem, gdyby pilot nie oprzytomniał i pomimo 3 ran i upływu krwi ostatkiem sił nie osadził samolotu na własnym lotnisku. **W. R.**

*) Na podstawie reportażu Fritza Deuttmana z „Deusche Allgemeine Zeitung".

Leidėjas: Vytautas Stanievičius. Wydawca: Witold Staniewicz. Redaktorius: Vytautas Kiškis. Redaktor: Witold Kiszkis. „Zničius" spaustuvė. Drukarnia „Znicz" Vysk. Matulevičiaus g. 4. Tel. 340